bilimger.kz
Республикалық білім және ғылым порталы
https://bilimger.kz
ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі тіркелген — Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718**
2020

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Тәрбие - тал бесіктен

ЖАРИЯЛАНДЫ	СІЛТЕМЕ
28.05.2020	https://bilimger.kz/75723/

Тауманова Жайнагуль Сериковна

Ақтөбе қаласы, Қызылжар орта мектебі

Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Тәрбие — тал бесіктен

Тәрбиеталбесіктенбасталады. Әкемейіріміненқұрышынқандырып, анасүтіненнәралып, «Әкеұлағаты» мен «Анатағылымын» көріпөскенұрпақелін, жерін, халқынсүйетін, еліңіңболашағын, халқыныңқамынойлайтын, жоғынжоқтайтын, парасатты, ой–өрісікең, дүниетанымыжоғары, жан–жақты, білімдідебілікті, ұлтжандытұлғаболыпқалыптасады.

Адам баласы шыр етіп дүниеге келгеннен бастап, яғни, қоғамға, өзі–өсетін тіршілік ортасының мүшесі болады. Адам дүниеге келісімен өзі көріп отырған адамдардың іс–әрекетіне, қимылына, ас ішуіне, жүріс–тұрысына, сөйлеуіне, ойнауына, әңгімелесуіне таңдана қарап, өзі де сол көргендерді есту мақсатында әрекет жасайды. Осыған байланысты «Ұядан не көрсең, ұшқанда соны ілерсің» – дейді халық. Сондықтан баланың ең әуелгі өсетін ортасы, отбасы тәрбиесіне өте терең көңіл бөлу керек. Баланың көп уақыты отбасымен бірге өтеді. Сондықтан да, ата–ана балаға үңіле қарап, үнемі бақылап және қадағалап отыруы керек. Егеротбасындажақсытәрбиеалғанболса, өскендесолтәрбиенiңiзiменбаруысөзсiз. Отбасындағыбарлықадамдардыңіс–әрекетіне, бала тәрбиесінебіріншіәсерететін орта. Бала солортағақарапөседі. Солүшінбалағаотбасындағытәрбиеніқоғамдықортағабайланыстыраотырыпбергенадамұтады. Отбасылыққұндылықтар – ұлттыққұндылықтардықалыптастырудыңнегізі.

Ал психологиялық–педагогикалықтұрғыданалғандақұндылықтарадамныңжекетұлғаретінде өзөмірінедегенжауапкершілігінқалыптастыру, руханиәлемінбайыту,

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

әрбірадамныңерекшелігінтүсіндіру, адамдарарасындағыжағымдықарым–қатынастардыңмаңыздылығынкөрсетуүшінқолданылады.

Сондықтанәрата–анабаланыңотбасылыққұндылықтардытолықмеңгеруінемүмкіндікжасағаныабзал. Отбасындағықұндылықтардыбағалайалмаса, адамұлттыққұндылықтарды да құрметтемейөтуімүмкін. «Ел боламындесең, бесігіңдітүзе» дегенқанаттысөз де осы ойдыңдұрыстығынмеңзейді.

Тәрбиеніңқиындықтарыкөп, солқиындықтанқашпағаната–анағанасаналытәрбиебереалады. Олүшінбаланың не істепжүргенін, кімменойнайды, қайжердежүргенін, тапсырманықалайорындағанысияқтыжұмыстарынқадағалап, түсіндіріп, жан–жақтытәрбие беру, оны әріқарайдамытабілукерек. Отбасындағыөзарақарым–қатынастыңдұрысболуы, бала тәрбиесіндеәке мен шешерөлініңөтемаңыздыекенібелгілі. «Балаңа бес жасқадейінпатшаңдайқара» дегеннің терең мәні бар. Тәрбиебаламенсөйлесумен, әңгімелесумен, оғанақыл–кеңесберуменғанашектелмейді. Тәрбие – тұрмыстыдұрысұйымдастырабілуде, балағаәркімніңөзжеке басы арқылыүлгі–өнегекөрсетуінде.

Адам баласы шыр етіп дүниеге келгеннен бастап, яғни, қоғамға, өзі–өсетін тіршілік ортасының мүшесі болады. Адам дүниеге келісімен өзі көріп отырған адамдардың іс–әрекетіне, қимылына, ас ішуіне, жүріс–тұрысына, сөйлеуіне, ойнауына, әңгімелесуіне таңдана қарап, өзі де сол көргендерді есту мақсатында әрекет жасайды. Осыған байланысты «Ұядан не көрсең, ұшқанда соны ілерсің» – дейді халық. Сондықтан баланың ең әуелгі өсетін ортасы, отбасы тәрбиесіне өте терең көңіл бөлу керек. Баланың көп уақыты отбасымен бірге өтеді. Сондықтан да, ата–ана балаға үңіле қарап, үнемі бақылап және қадағалап отыруы керек.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі
© 2026 **Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы**. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.